

Lekcija 2

Pogled unazad: koji su me izbori učinili osobom kakva jesam?

Koji izbori su najviše uticali na moj život?

<p>Ova tabela sažima informacije koje su nastavniku potrebne za planiranje i održavanje časa.</p> <p>Razvijanje kompetencije upućuje direktno na obrazovanje za demokratiju i ljudska prava.</p> <p>Cilj učenja pokazuje šta učenici znaju i razumiju.</p> <p>Zadatak/zadaci za učenike, uz metod, bitni su sastavni djelovi procesa učenja.</p> <p>Kontrolni popis materijala je pomoć u pripremi časa.</p> <p>Raspored vremena nastavniku omogućava okvirno planiranje vremena.</p>	
Razvijanje kompetencije	Autobiografska perpektiva.
Cilj učenja	Naši izbori i izbori drugih imaju odlučujući uticaj na naše živote.
Zadaci za učenike	Učenici se osvrću i govore o tome koji su izbori snažno uticali na njihov život.
Materijali i sredstva	Radni list za učenike 1.1. <i>Flip chart</i> , trake papira (A6), flomasteri u raznim bojama, ljepilo ili ljepljiva traka.
Metod	Individualni rad. Plenarna rasprava.
Raspored vremena	1. Učenici istražuju koji su izbori uticali na njihove živote. 15 min.
	2. Učenici razmjenjuju zaključke do kojih su došli. 10 min.
	3. Učenici raspravljaju i govore o zaključcima do kojih su došli. 15 min.

Informacije

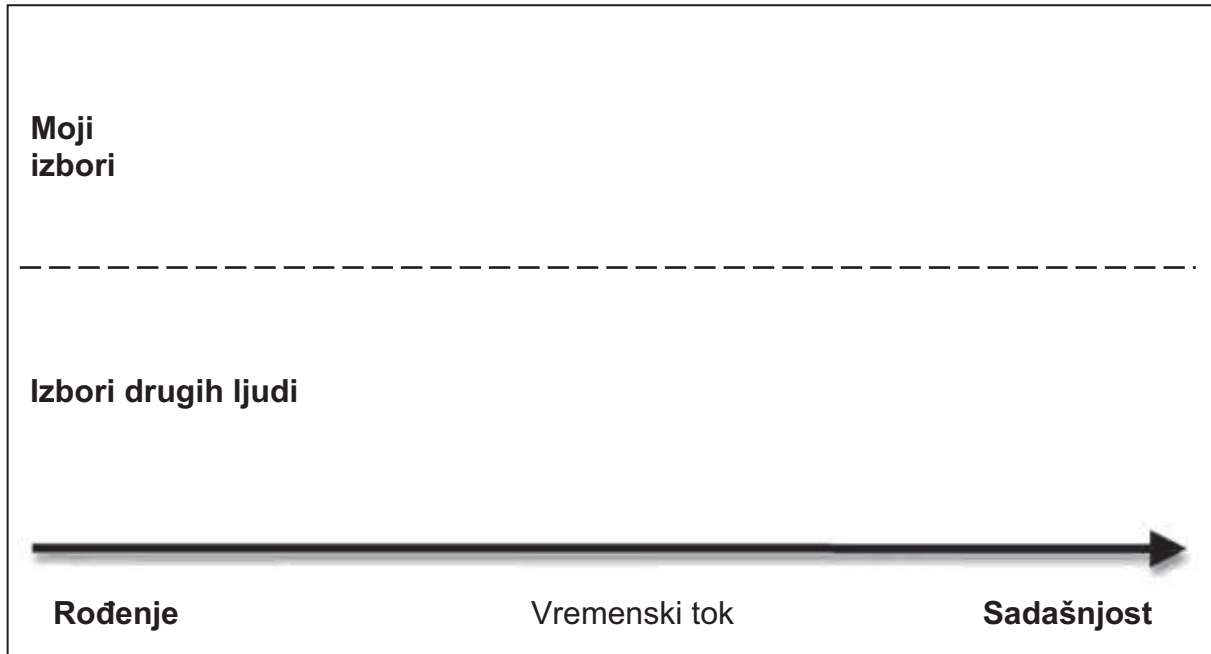
Izbori i odluke u velikoj mjeri oblikuju naš identitet. U ovoj lekciji učenici se okreću prošlosti. U sljedećoj lekciji mijenjaju perspektivu i gledaju u budućnost. Ključno pitanje ostaje isto – kako izborom i odlukom oblikujemo svoj život i živote drugih ljudi?

U ovoj lekciji, učenici najprije analiziraju svoju biografiju i to u kontekstu ključnog pitanja. Potom na plenarnom sastanku razmjenjuju neke svoje zaključke i upoređuju ih.

Opis lekcije

Priprema

Prije nego što počne čas, nastavnik stavlja papir sa *flip chart*-a na zid ili tablu i primjerke dijagrama iz Radnog lista za učenike 1.1.

1. Učenici istražuju koji su izbori uticali na njihove živote

Nastavnik uvodi zadatak

Nastavnik uvodi glavni zadatak ove lekcije. Veliki primjerak radnog materijala na *flip chart*-u služi kao pomoć. Nastavnik podsjeća na prethodnu lekciju: učenici su izvršili izbor, a ta je aktivnost omogućila uvid u različitost ličnosti. U ovoj lekciji pristup je drugačiji: kako su izbori uticali na naš identitet i razvoj? Ko je izvršio te izbore? Mi sami? Ili drugi ljudi?

Dijagram na papiru isti je kao i onaj na radnom listu koji dobijaju učenici. U gornjoj polovini učenici bilježe izbore koje su sami izvršili, a u donjoj polovini bilježe izbore drugih. Vremenski tok, koji ide s lijeva na desno, pokriva njihov životni put od rođenja to sadašnjeg trenutka. Učenici stoga mogu pokazati kada je i koji je izbor uticao na njihov identitet.

Učenici prihvataju autobiografsku perspektivu

Učenici dobijaju primjerke radnog lista 1.1 i sami rade u tišini (10-15 minuta). Razmišljaju o svom privatnom iskustvu iz autobiografske perspektive. Oni su stručnjaci sami o sebi. Zbog svoje intimne prirode, tema i informacija izuzetno su važne za svakog učenika, pa oni odlučuju šta će podijeliti s razredom u sljedećoj fazi časa.

2. Upoređivanje iskustava učenika

Uvod u zadatak

Nastavnik uvodi sljedeći korak. Sada učenici mogu međusobno razmijeniti rezultate do kojih su došli. Svaki učenik dobija dva komada papira A6 i flomastere (koje mogu, po potrebi, upotrebljavati zajedno). Samo po jedna informacija – jedan izbor – bilježi se na svaku traku papira, budući da se trake povezuju s bilješkama drugih učenika.

Nastavnik na raspored upisuje godine, počevši s godinom rođenja najstarijeg učenika i završavajući u sadašnjosti.

Zatim učenici izaberu jednu ili dvije teme iz svojih autobiografskih razmišljanja, slijedeći ove kriterijume:

- Koji je izbor imao posebno jak uticaj na moj identitet?
- Koju informaciju sam spreman da podijelim s razredom?

Učenici bi trebalo da napišu ko je izvršio izbor („ja“, „majka“, „prijatelj“...) i kada je izvršen, ali ne treba du upisuju svoja imena.

Učenici sastavljaju opšti pregled ključnih izbora

Prema uputstvima nastavnika, učenici ispunjavaju jedan ili dva lista papira i stavljaju ih na klupe licem okrenutim prema dolje. Tim od četiri učenika potom ih sakuplja i odnosi na *flip chart*.

Učenici se u polukrugu okupljaju oko *flip chart*-a, ako je potrebno u dva reda. Jedan od četvoro čita ono što je napisano. Član tima predlaže gdje na *flip chart* da se stavi pročitani zapis. Ako se stvari ponavljaju dovoljan je jedan zapis; zapisi se prebroje, zbir se zabilježi, a tekst na *flip chart*-u se zaokruži kako bi se na taj način naglasila njegova važnost. Tim sarađuje s razredom, tako da svi učenici učestvuju u čitanju zapisa i njihovom sastavljanju.

3. Učenici raspravljaju i osvrću se na postignuto

Traženje obrazaca i značajnih elemenata

Materijal je svima nov, tako da se sadržaj teško može predvidjeti. Učenicima često nije potrebno nikakvo usmjeravanje niti započinjanje, već odmah započinju s komentarima.

Ako je potrebno, nastavnik naglašava da je sljedeći korak prepoznavanje izrazitih obrazaca ili detalja.

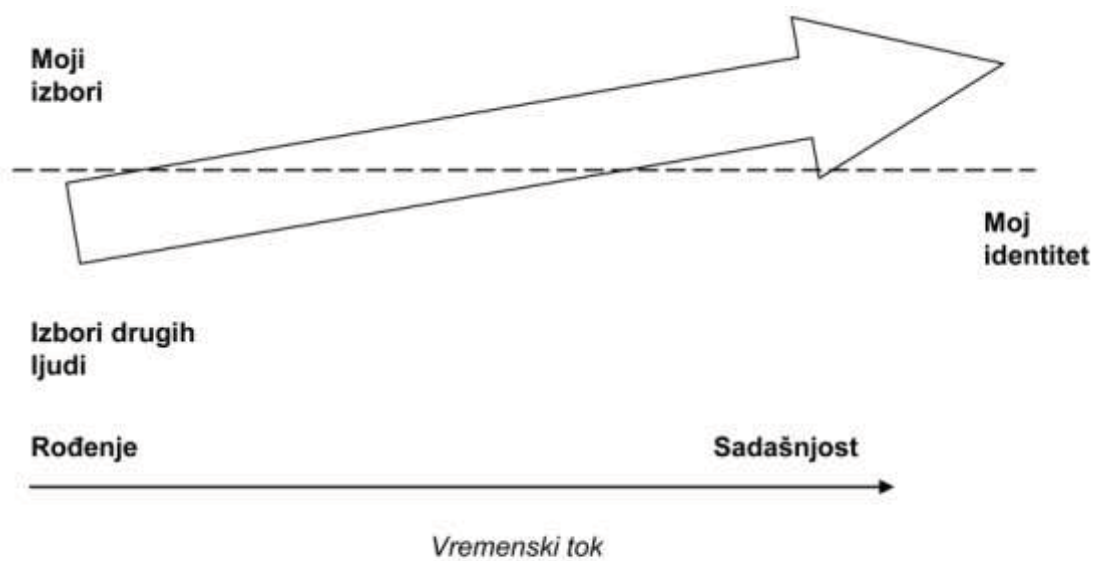
Vjerovatno će se pojaviti nekoliko obrazaca:

Adolescencija – povećana autonomija: u ranom djetinstvu drugi vrše izbor (roditelji, porodica, učitelji, ljekari). Kako odrastamo tako sve više izbora i odluka donosimo sami. Prema tome, na *flip chart*-u vjerovatno ćemo imati skupove koje možemo označiti simbolom strelice s vrškom okrenutim prema gore – pomak prema većoj autonomiji i ličnoj odgovornosti kako postajemo stariji. Jedan učenik može na papiru nacrtati strelicu (vidi prikaz u nastavku).

„Svoje postojanje dugujem roditeljima“. To je početak u našoj biografiji koji je svima zajednički. Elementaran je i očigledan. Naši su korijeni u našim porodicama.

Različitost i pluralizam: možda nećemo prepoznati nikakve obrasce. To ukazuje na fenomen pluralizma – razlikujemo se u svom razvoju, a naši izbori su nam pomogli da razvijemo sasvim posebne ličnosti.

Učestvovati u demokratiji

Kako djeca odrastaju, njihova autonomija izbora se povećava.